

Aan de burgemeesters van de gemeenten in de
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 28 maart 2018
Betreft: Begroting 2018
Bijlage: Meerdere
Kenmerk: VRGZ/1.3/RV/ 1032

Contactpersoon
Marijke van Veen
T 088-457 50 15
E Marijke.van.Veen@vrgz.nl

Geachte leden van de raad,

Conform het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid sturen wij u de conceptbegroting 2018 toe met het verzoek uw zienswijze hierover aan ons kenbaar te maken.

Opzet begroting

De begroting van de VRGZ bestaat uit twee programma's:

- Crisis- en rampenbestrijding;
- Regionale Ambulancevoorziening;

Daarnaast zijn vanwege wijzigingen in BBV toegevoegd aan het programmaplan:

- Interne dienstverlening en
- Algemene dekkingsmiddelen.

Eveneens nieuw ten opzichte van vorige begrotingen is dat het programma Crisis- en rampenbestrijding is opgedeeld in drie subprogramma's:

- Voorkomen van;
- Voorbereiden op;
- Hulpverlening bij.

Voorts wordt onderscheid gemaakt naar teksten die betrekking hebben op de organisatie van en de invulling van de taken door de VRGZ en de teksten die betrekking hebben op de ambities in het jaar waarvoor de begroting is opgesteld.

De teksten over de reguliere activiteiten van de VRGZ zijn in een aparte bijlage 1 'Wat is en doet de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid' opgenomen. Beoogd doel is een compactere programmabegroting aan te bieden die sneller inzicht biedt in de voornemens.

Financiële ontwikkeling VRGZ

De begroting kent een tekort van € 853.000,- (voor zover niet anders aangegeven, betreft het structurele wijzigingen). Dit is als volgt te verklaren:

- Het beginsaldo 2018 is € 248.000,- ontstaan door cao afspraken februari 2017;
- Stijging van de lonen, de pensioenpremie en de prijzen € 986.000,-
- De index (+ 3,09%) leidt tot een verhoging van de bijdrage van de deelnemende gemeenten met € 1.069.000,-. De werkelijke lastenstijging van lonen, pensioenpremies en prijzen is hoger (bovenstaande € 986.000,- + € 248.000,-). Het verschil wordt gedekt uit hogere overige opbrengsten.
- Wettelijke eisen informatiebeveiliging en gegevensbeheer € 51.000,-
- Formatie voor de continuïteit in de GMK/MKB € 72.000,-.
- Nieuwe aanbesteding ICT : Door de huidige lage contractprijs wordt een verhoging van € 303.000,- verwacht. De incidentele kosten voor implementatie zijn niet opgenomen in de begroting 2018 (hiervoor is bij de jaarrekening 2016 voorgesteld een bestemde reserve te vormen). De huidige ICT-voorziening is verouderd en is toe aan vernieuwing om de primaire bedrijfsvoering van de organisaties VRGZ en GGD adequaat te kunnen laten verlopen. Daarbij ligt het huidige contract fors onder de huidige marktprijzen.
- Ter dekking van de incidentele kosten voor implementatie ICT (kosten voor het aanbestedingstraject en dubbele lasten tijdens migratietraject) en huisvesting Groenewoudseweg wordt bij jaarrekening 2016 voorgesteld een bestemde reserve te vormen met een omvang van € 398.000. Hiervan is € 164.000,- benodigd in 2018.
- De onderhouds- en exploitatielasten kazernes laten een structureel tekort van € 434.000,- zien. In de begroting 2017 was al € 184.000,- structureel verwerkt doorerschikking van middelen.

De hogere huisvestingskosten zijn niet gebaseerd op hogere normeringen en of hogere kwaliteitseisen. De regio hanteert voor het opstellen van het meerjarenonderhoudsplan een vergelijkbare systematiek die ook bij gemeenten gebruikelijk is. Het betreft met name autonome ontwikkelingen die voortvloeien uit de optelsom die ontstaat door de overname van gemeentelijke contracten, activiteiten, etc. die golden vóór regionalisering. Met andere woorden de kosten zijn ontstaan door het feitelijk invullen van de onderhouds- en schoonmaakkosten zoals de gemeenten die hadden. In de gemeentelijke begroting zijn vermoedelijk niet alle kosten op één plek verantwoord voor de kazernes.

Op de grote stijging van de post gemeentelijke belastingen (WOZ) heeft de regio geen enkele invloed.

Voor een meer uitgebreide uitleg wordt verwezen naar de bijgevoegde Notitie Uitzettingen en dekkingsvoorstellen 2018-2020.

- Interne herschikking levert € 55.000,- structurele dekking op; daarnaast leveren extra opbrengsten € 309.000,- op.
- In de begroting 2017 is verwerkt dat de huurlasten als gevolg van de voorziene verhuizing van een deel van het personeel van de Groenewoudseweg naar Bellefroidstraat in Nijmegen structureel € 125.000,- minder zijn.

Voor het resterende tekort van € 853.000,- wordt voorgesteld de gemeenten een aanvullend bijdrage te vragen.

Tot nu toe is VRGZ er in geslaagd om de afgelopen jaren forse bezuinigingen te realiseren (oplopend tot € 3.524.000,--) en bedragen (totaal € 2.300.000,--) terug te storten naar gemeenten, zoals blijkt uit bijlage 3. De dienstverlening is daardoor niet in het gedrang gekomen.

Zelfs in aanloop naar de concipiëring van de onderhavige conceptbegroting heeft een herschikking van middelen plaatsgevonden in het kader van oud voor nieuw om het beroep op de deelnemende gemeenten opnieuw te beperken.

De oorzaken die leiden tot de voorgestelde verhoogde gemeentelijke bijdrage zijn onontkoombaar en niet beïnvloedbaar zonder dat sprake is van gevolgen voor de dienstverlening van de VRGZ. Gezien dit gegeven is het dagelijks bestuur van mening dat de voorliggende begroting reëel is.

Bezuinigingsvoorstellen

Het dagelijks bestuur realiseert zich de bestuurlijke wens om -ondanks het voorgaande- toch te kijken naar mogelijkheden voor bezuinigingen. Het dagelijks bestuur neemt zich daarom voor om een uiterste krachtsinspanning te doen om te kijken naar eventuele bezuinigingsmogelijkheden. Twee kanttekeningen plaatst het bestuur hierbij.

Ten eerste dat de zogenaamde kaasschaafmethode niet gehanteerd kan worden als gevolg van de omvangrijke bezuinigingen van de afgelopen jaren.

Ten tweede kan het bestuur kan niet garanderen of er bezuinigingen kunnen worden gevonden.

Vanwege de urgentie zal het dagelijks bestuur voor de zomer een notitie voorbereiden. Deze notitie zal het algemeen bestuur en gemeenten behulpzaam zijn bij de zoektocht naar eventuele beleidskeuzes die kunnen leiden tot bezuinigingen.

Of de uitkomst van deze beschouwing daadwerkelijk leidt tot aanvullende bezuinigingen en wanneer deze kunnen worden ingeboekt is op dit moment niet te bepalen. Uiteindelijk zal het algemeen bestuur zich daarover een oordeel moet vormen gehoord hebbende de opvattingen van gemeenten,

Kort samengevat stelt het dagelijks bestuur daarom voor om de huidige conceptbegroting 2018, inclusief de gehanteerde cijfers en verzochte bijdragen, te bespreken. De beschouwing op eventuele aanvullende bezuinigingen wordt u zo spoedig mogelijk aangereikt.

Zienswijze van uw gemeente

Onder verwijzing naar artikel 34 tweede lid van voornoemde gemeenschappelijke regeling verzoeken wij u om binnen twee maanden na ontvangst van de concept-begroting, echter uiterlijk vóór 29 mei 2017, uw zienswijze over de jaarstukken kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Wij zien uw reactie op het jaarverslag en de begroting 2018 graag tegemoet.

Hoogachtend,

De voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De secretaris,
b/a

M. Honigh

Bijlage 2:

Belangrijkste financiële ontwikkelingen 2018 en volgende jaren.

1. Saldo gewijzigde begroting 2017

De gewijzigde begroting 2017 kent een nadelig saldo van € 248.000. Dit is het gevolg van de cao die vorig jaar februari is ingegaan. Het bestuur heeft bij vaststelling van de begroting 2017 besloten de algemene reserve aan te spreken ter dekking van het tekort 2017. De structurele dekking ontbreekt daarmee.

2. Autonome loon- en prijsstijging

De begroting van de VRGZ kent een autonome stijging van de exploitatielasten met € 275.000,- als gevolg van prijsstijging van (lopende) contracten. Dit staat gelijk aan 1,50 %. Daarnaast stijgen de loonkosten met € 308.000,- (1,00%) per 1 januari 2018 (inschatting). De pensioenpremies en sociale lasten nemen met € 403.000 toe (stijging pensioenpremies van 1,40% per 01-01-2017 en 1,00% per 01-01-2018).

3. Noodzakelijke uitbreidingen formatie

De uitbreiding van de formatie GMK/MKB is gebaseerd op een evaluatie door een extern bureau. Deze evaluatie is september 2016 ter beschikking gekomen. Uit deze evaluatie blijkt dat de personele bezetting van de MKB te krap is, en in feite alleen toereikend is wanneer er geen ziektegevallen zijn. De praktijk wijst uit dat dit zelden het geval is, waardoor veelvuldig gebruik moet worden gemaakt van inhuurkrachten om het rooster dicht te krijgen. Dit is niet efficiënt (externen zijn duurder dan eigen medewerkers) en bovendien moeten externen voortdurend worden ingewerkt, hetgeen weer nieuwe roosterdruk veroorzaakt. In de afgelopen jaren kon dit gefinancierd worden uit de onderuitputting op de formatie. Om die redenen is het voorstel de basisbezetting van de MKB met 1 fte. te verhogen (€ 72.000,-).

4. Nieuwe aanbesteding outsourcing ICT

De ICT dienstverlening ten behoeve van de uitvoering van de primaire processen en bedrijfsvoering binnen de VRGZ en de GGD is door VRGZ in 2013 bij een externe partij door middel van een aanbesteding ondergebracht voor een periode van 4 jaar. Deze contractperiode is eind 2017 formeel beëindigd. Vanuit rechtmatigheid en doelmatigheid zal de VRGZ in 2017 haar dienstverlening opnieuw gaan aanbesteden voor minimaal een periode van 4 jaar 2018 t/m 2021. De VRGZ heeft echter bij de huidige leverancier een contract kunnen afsluiten met zeer gunstige kosten en voorwaarden, deels veroorzaakt door een aanbieder die de nieuwe markt van Veiligheidsregio's wenste te betreden. Dit heeft ervoor gezorgd dat de afgelopen jaren de ICT hostingkosten voor de VRGZ onder de marktkosten zijn gebleven. Ter voorbereiding op en na een benchmark (o.a. door M&I partners uitgevoerd onder 26 gemeenten) blijkt inderdaad dat deze contractkosten niet marktconform zijn en dat er een significante kostenstijging in de dienstverlening is te verwachten. Hiermee gaat de VRGZ aansluiten bij de geldende marktprijzen, zoals deze ook binnen gemeenten en shared service center worden gehanteerd op dit moment. Dit resulteert voor de begroting 2018 en verder in een structurele kostenstijging van € 303.000,-. Het aanbestedingstraject kost naar verwachting in 2018 € 164.000,- (incidenteel).

5. Security officer en medewerker privacy gegevensbescherming

Informatie, veelal opgeslagen in digitale systemen, is een dominant product van onze informatiemaatschappij. Veel werkprocessen zijn voor een goed verloop afhankelijk van de juiste informatie op het juiste moment en op de juiste plaats. Deze afhankelijkheid stelt hoge eisen aan de beschikbaarheid, betrouwbaarheid en bereikbaarheid van de ondersteunende processen en systemen. Informatieveiligheid en informatiebeveiliging vragen mede daardoor meer dan ooit om aandacht van bestuur en management. Deze aandacht is niet vrijblijvend. De nieuwe Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), inclusief de op 1 januari 2016 in werking getreden meldplicht datalekken en de uitbreiding van de bestuurlijke boetebevoegdheid van de Autoriteit Persoonsgegevens (voorheen Cbp), en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), bieden voldoende handvatten om te spreken van een wettelijke verplichting. Tevens is dit opgenomen als een van de speerpunten van het Veiligheidsberaad in de Programma Informatievoorziening Veiligheidsregio's 2015 - 2020

Om bovenstaande te kunnen implementeren en borgen binnen de VRGZ is het aantrekken van een security officer en privacy gegevensbescherming medewerker noodzakelijk. De kosten hiervoor zijn € 51.000,-.

6. Arbeidsomstandigheden en veiligheid

Medewerkers van de VRGZ lopen bij de taakuitvoering veel risico's. Dit vraagt, ten opzichte van bijvoorbeeld gemeenten, om extra aandacht op het gebied van arbeidsomstandigheden en veiligheid. In 2017 wordt het arbo beleid stringenter opgezet en vervolgens uitgevoerd. Hiervoor wordt een arbo coördinator en een preventiemedewerker geworven. Zij ondersteunen het verantwoordelijk management bij het voorkomen dan wel inperken van betreffende risico's (€ 55.000,-).

7. Ontwikkeling huisvestingskosten / kazernes

2016 is het eerste volledige jaar geweest waarin de VRGZ eigen regie had en inzage kreeg in de eigen kosten voor het onderhouden van haar Vastgoedportefeuille, bestaande uit 36 brandweerkazernes, 9 ambulanceposten en een gehuurd pand van de GGD. In het bijzonder bleek de opbouw van de huisvestingskosten van de brandweerkazernes niet volledig te zijn. Tevens waren de gehanteerde normprijzen en afschrijftermijnen niet altijd marktconform.

Daarnaast heeft de schaalvergroting van de VRGZ vastgoedportefeuille tevens geresulteerd in het moeten aanbesteden van een aantal taken op het gebied van beheer en onderhoud. Hierdoor worden de kosten voor de kazernes expliciet inzichtelijk. Dit vertaalt zich in hogere structurele kosten om de panden op het juiste niveau te houden, zoals overeengekomen met partijen. Logischerwijs vertaalt zich dit in de aanvangsfase in verhoogde incidentele implementatie- en vervangingskosten.

Als gevolg van deze ontwikkeling zijn de bij de overdracht van de kazernes aan VRGZ gehanteerde gemeentelijke budgetten niet toereikend. De extra huisvestingskosten zijn € 434.000,-.

8. Opbrengsten OMS

Ten gevolge van wijzigingen in wet- en regelgeving eindigen met ingang 2020 de inkomsten uit het OMS. De afbouw van de dienstverlening is gekoppeld aan de totstandkoming van de Meldkamer Oost Nederland in het kader van de Landelijke Meldkamerorganisatie. Op dit moment is dat voorzien voor 2020.

9. Applicatiebeheer, licenties software en IM projecten

Bij het bedrijfsmatig gebruik maken van een grote diversiteit aan applicaties hoort ook een goed en stabiel beheer. Dit beheer dient uitgebreid te worden met een 0,50 fte om hier invulling aan te kunnen geven. Binnen het applicatielandschap zijn tevens enige applicaties waarvan de contractuele termijn is verlopen en waarvoor nieuwe aanbestedingen moeten worden uitgevoerd. (o.a. E-HrM en roosterprogramma's). Dit heeft een directe verbinding met bijbehorende software-licenties.

Om aan te kunnen blijven sluiten bij technologische en innovatie ontwikkelingen evenals de landelijke ontwikkelingen binnen Veiligheidsregio's (Programma Informatievoorziening VR 2020) en ketenpartners vraagt om een primair budget voor Informatiemanagement.

Bijdrage gemeenten index loon- en prijsstijging

In de afgelopen jaren heeft de VRGZ op basis van deels de septembercirculaire en deels een onderbouwde inschatting de index bepaald. De ontwikkeling van de overheidsconsumptie wordt in de Macro Economische Verkenning niet meerjarig geprognoseerd. Daarom wordt voor de materiële kosten uitgegaan van de prijsmutatie bbp (deze wordt wel verstrekt door het CPB) en voor de looncomponent wordt gekeken naar de feitelijke ontwikkeling in 2017 en een inschatting gemaakt voor 2018. In onderstaande tabel is deze weergegeven voor 2018. De loon- en prijsontwikkeling is meegenomen in het tekort vanuit de begroting 2017 en wordt nog beïnvloed door de hogere pensioenpremies. De ontwikkeling van de lonen en de pensioenpremies is een (voorzichtige) inschatting. Voor de materiële kosten is uitgegaan van de prijsmutatie bbp uit de septembercirculaire 2017 / MEV2017.

Onderwerp	Jaar	Personeel	Materieel	Gewogen	Mutatie
Tekort uit B2017	2017	0,96%	0,96%	0,96%	
Pensioen 2017	2017	1,14%	0,00%	0,78%	1,40% stijging ABP per 2017
Loon 2018	2018	1,00%	0,00%	0,68%	1,00% stijging per 2018
Pensioen 2018	2018	0,57%	0,00%	0,39%	1,00% stijging ABP per 2017
Materieel 2018	2018	0,00%	0,90%	0,29%	Prijsmutatie bbp
Totaal		3,67%	1,86%	3,09%	

De weging komt tot stand op basis van de verhouding personeel vs materieel ic. 68% - 32%.

Bijlage 3: Gerealiseerde bezuinigingen en terugstortingen 2012-2017

Bezuinigingen	Bedrag
10% op onderdelen rampenbestrijding en crisisbeheersing voorafgaande aan de regionalisering en 5% op de brandweerbegroting zoals die gold voor regionalisering (inclusief kapitaallasten vervanging blusboten)	1.529.000
Bezuiniging vanuit het Rijk op de BDUR-uitkering	103.000
Door bijstelling van het investeringsprogramma 2015-2019 heeft de brandweer een structureel nadeel over de kapitaallasten herinvesteringen binnen de eigen begroting opgevangen	650.000
Bij de overname van de kazerne werd ten voordele van gemeenten bezuinigd op de benodigde genormeerde kapitaallasten en onderhoudskosten en eerder gemaakte bestuurlijke afspraken, omdat gemeenten niet meer middelen hadden begroot.	400.000
Bezuinigingstaakstelling in begroting 2016 oplopend van € 471.000,- naar € 594.000,-	594.000
Bezuinigingstaakstelling 2017 gerealiseerd door herschikking binnen de organisatie	248.000
Totaal	3.524.000
Terugstortingen	Bedrag
Om gemeenten te helpen met het dragen van financiële lasten heeft het algemeen bestuur op 28 juni 2012 besloten dat aan gemeenten uit de algemene reserve van de VRGZ een bedrag van € 1.300.000,- werd uitgekeerd	1.300.000
Als tegemoetkoming in de ontvlechtingskosten van de gemeenten is € 500.000,- per jaar aan gemeenten minder in rekening gebracht door het verwachte schaalvoordeel op de bedrijfsvoering van de geregionaliseerde brandweer, gedurende een periode van drie jaar na start regionalisering (2012 t/m 2013)	1.000.000
Totaal	2.300.000